НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

вул. Чорновола 25, оф. 49, м. Київ, 01135
факс/тел.: 501-18-75, 501-18-79

р/р 2600601192 в ВАТ "СЕБ Банк",
м. Київ, МФО 300175, код 20064083

№ 173/11
від 16.09.2011

Отримано 14 год. 09 хв.
"16" 09 2011 р.
Бондаренко

Державна Комісія з регулювання ринків фінансових послуг України
Вул. Б.Грінченка,3
м. Київ,01001

Щодо проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України (щодо примусової санації або ліквідації неплатоспроможних кредитних спілок)"

Розглянувши оприлюднений на сайті Держфінпослуг **проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо примусової санації або ліквідації неплатоспроможних кредитних спілок)» (далі за текстом Законопроект)** Національна Асоціація Кредитних Спілок України вважає за необхідне заявити наступне:

НАКСУ підтримує ініціативу Держфінпослуг щодо законодавчого врегулювання процедури виведення з ринку неплатоспроможних кредитних спілок, прийняття чітких та прозорих законодавчих правил щодо примусової санації або ліквідації неплатоспроможних кредитних спілок.

В той же час НАКСУ категорично не підтримує цей Законопроект як метод розв'язання даних проблем. За наявності зареєстрованих у Верховній Раді трьох проектів законів (які знаходяться на різних стадіях розгляду) щодо внесення змін до законодавства, яке стосується кредитних спілок, внесення четвертого законопроекту лише уповільнить процес створення для кредитних спілок законодавчої бази, яка би відповідала сучасним викликам. Тим більше, що всі ці законопроекти офіційно підтримуються Держфінпослуг, а наявна неузгодженість Законопроекту із Проектами Законів України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації" (№ 2256), „Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про кредитні спілки» (щодо створення саморегулівної організації кредитних спілок)" (№ 6010), унеможливлює розуміння конкретної позиції Державного регулятора та самої стратегії його законодавчих інновацій. Перш за все це стосується:

1. Визначення поняття кредитної спілки

Проект Закону України № 2256	Проект
Кредитною спілкою є суб'єкт господарювання, заснований на кооперативних засадах з метою задоволення потреб його членів у фінансових кредитах та інших фінансових послугах. Кредитна спілка є	Кредитна спілка – неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних

неприбутковою організацією та здійснює господарську діяльність без мети отримання прибутку (некомерційну господарську діяльність)	грошових внесків членів кредитної спілки. Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених цим Законом

2. Припинення кредитної спілки

Проект Закону України № 2256	Проект
3. Припинення кредитної спілки провадиться: за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки; за рішенням суду, в тому числі тим, що прийняте за заявою Уповноваженого органу, який установив факт надання послуг без відповідної ліцензії, здійснення діяльності без внесення інформації про кредитну спілку до Державного реєстру фінансових установ чи здійснення діяльності, забороненої законом, неплатоспроможності кредитної спілки, а також в інших випадках, передбачених законом.	3. Припинення кредитної спілки провадиться: за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки **(у разі відсутності заборгованості за внесками (вкладами) на депозитний рахунок членів кредитної спілки);** **за рішенням Уповноваженого органу** з підстав, визначених цим Законом.

При цьому, нехтування іншими нормами проекту Закону 2256 зокрема в частині функціонування кооперативного банку, який мав би забезпечити як перерозподіл коштів в середині системи, так і механізми рефінансування, диверсифікацію ризиків, доступ до міжбанківської системи розрахунків, забезпечення переказу коштів у межах платіжної системи, не буде сприяти стабілізації системи кредитної кооперації.

В запропонованому Держфінпослуг Законопроекті на відміну від Проекту Закону № 2256 закладається можливість існування асоціацій як-таких (без врахування адміністративно-територіального устрою та мінімальної кількості засновників) за умови їх державної реєстрації згідно Господарського кодексу України. Такий підхід зменшує відповідальність асоціацій перед своїми членами і може призвести до введення в оману користувачів фінансових послуг «кишеньковими» асоціаціями кредитних спілок. Та й реєстрація асоціацій згідно Господарського Кодексу України на нашу думку є дуже сумнівним і крім маси додаткових проблем для ринку нічого не дасть.

Законопроектом пропонується створення додаткових суб'єктів господарювання – об'єднань кредитних спілок у формі непідприємницьких товариств, основною метою яких є отримання статусу СРО, оскільки інших цілей щодо їх створення в Законопроекті не зазначено. Крім того, при здійснення чергової спроби визначення законодавчих норм щодо СРО кредитних спілок, жодним чином не визначаються будь-які вимоги, яким має відповідати об'єднання кредитних спілок на момент подання заяви про набуття статусу СРО, за виключенням вимоги об'єднання в своєму складі більше ніж третини кредитних спілок, інформація про які внесена до відповідного державного реєстру. Що ж до вимоги включення до СРО третини кредитних спілок (в реєстрі 608 кредитних спілок, третина з них - 202 кредитних спілки, а ліцензії мають 241 кредитна спілка), вона виглядає сумнівною для реально існуючих об'єднань і є абсолютно реальною для штучно створених об'єднань – комерційних проектів, які не будуть мати ані кадрового потенціалу, а ні фінансових можливостей.

Отже за умови схвалення Проекту ймовірним стане перетворення асоціацій у вказ ані об'єднання та/або паралельне існування асоціацій і об'єднань із дубляжем ними част ини функцій і все це при суттєвому зростанні витрат кредитних спілок на утримання запр опонованої системи. В кінцевому рахунку всі витрати ляжуть на споживачів фінан нсових послуг, для захисту яких і вносяться дані зміни до законодавства.

Порядок віднесення кредитних спілок до проблемних, який міститься у статті 25-3 м стить положення з неоднозначним тлумаченням, що суперечить вимогам Закону Укр їни «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зокр ема це стосується термінів „системне порушення кредитною спілкою законодавства" та ,суттєве викривлення показників фінансового стану кредитної спілки". Таке визн ачення створює широкі перспективи для зловживань службовим становищем держ службовцям, які будуть готувати відповідні рішення. Згідно наведеного у Закс нопроекті переліку ознак при бажанні та матеріальній зацікавленості будь яку кред итну спілку можна віднести до проблемних. Крім того, визначення рішення Держ фінпослуг про віднесення кредитної спілки до категорії проблемних як «професійної таєм ниці» суперечить вимогам щодо приведення такою спілкою своєї діяльності у відп овідність із вимогами Законодавства, та подання на затвердження Держфінпослуг плану її фінансового оздоровлення погодженого СРО, що містяться у наступних двох абза цах, оскільки повідомлення кредитної спілки про віднесення її до проблемних буде розг олошенням професійної таємниці, не говорячи вже про вимогу погодження плану фінан сового оздоровлення з СРО участь у якій є обов'язковою лише для кредитних спіл ок, які залучають внески (вклади) на депозитні рахунки.

Взагалі логіку даного Законопроекту можна зрозуміти тільки в одному випадку, якщ вважати не помилкою, а свідомою декларацією ідею, викладену у абзаці четвертому част ини першої Аналізу регуляторного впливу: «При цьому, в Україні вже створена зако одавча база та є позитивний досвід ліквідації банків та відшкодування їхнім вкла никам коштів за рахунок Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Очевидно, що **цей досвід необхідно використати для ліквідації кредитних спілок, які зал учають внески на депозитні рахунки.»**

Законопроектом не передбачено чіткого порядку виведення з ринку непл атоспроможних кредитних спілок, які не залучають вклади своїх членів, таким чином Зако опроектом не в повному обсязі виконано пункт 1 Плану заходів щодо врегулювання проб емних питань кредитної кооперації, затвердженого розпорядженням Кабінету Міні трів України від 22 червня 2011 року № 580-р.

Виходячи з вищенаведеного НАКСУ пропонує даний Законопроект відхилити без доопрацювання, при цьому невідкладно провести необхідні консультації з проф ільним комітетом Верховної Ради щодо доопрацювання законопроекту № 2256.

З по вагою,
Пре идент НАКСУ **П.М. Козинець**